

opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WYKŁADY WIOSNA URZĘDOWE

Rok 16 (XVII) Nr. 5
Warszawa, maj 1938 r.

W ŻAŁOBNĄ ROCZNICĘ

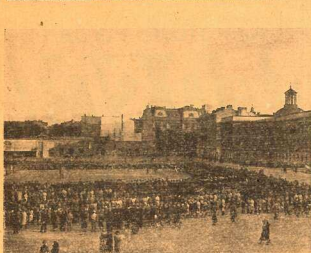
W rocznicę śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego, Patrona Z. H. P. przytaczamy tekst żałobnego przemówienia wygłoszonego przez Druha Przewodniczącego Z. H. P. Dr. Michała Grażyńskiego na XV Walnym Zjeździe Związku Harcerstwa Polskiego w Gdyni, w dniu 25 maja 1935 r. w kilka dni po zgonie.

„Jeżeli po odczytaniu Orędzia Pana Prezydenta ośmielam się zabrać głos, — to tylko w tym celu, aby uwypuklić te momenty, które mają szczególne znaczenie dla naszej organiza-

cji i pracy i to tak w przeszłości, jak i na przyszłość. Kilka dni temu u trumny Marszałka Piłsudskiego stanęła w żalu i bólu cała Polska, która niegdyś była tematem mło-

„Chciałbym by każdy z was, kładąc się do grobu, tak samo mógł dumnie sobie powiedzieć: „zdałem egzamin życiowy“.

Zołony apał Harcerstwa Werszńskiego po śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

dzieńciszych marzeń, a potym głównym i najistotniejszym motorem i celem wszystkich zmagani Marszałka. Polska, to dusza jego życia. Jeslibyśmy chcieli syntetycznie ująć idee naczelne zmarłego Wodza — to moglibyśmy wyróżnić dwie idee, łączące się z dwoma okresami życia. Pierwszą z nich tworzy hasło walki zbrojnej o niepodległość, rzucone i realizowane w najcięższych jakże można pomyśleć warunkach.

Trzeba bowiem było zmierzyć się z upodleniem dusz skazonych niewolą, rozpałać ognie miłości, wiary i czyny i prowadzić do walki przeciw największym potęgom świata. Etap tych walk kończy się zdobyciem niepodległości i obroną granic w zwycięskiej wojnie. Otóż wypadła tu mi przypomnieć, że w tych właśnie czasach na gruncie wspomnianych haseł walki czynnej i wielkich inspiracji Marszałka, zrodziła się nasza organizacja harcerska. Możemy tu z dumą stwierdzić, że Harcerstwo nie tylko przyjęło hasła, ale współdziałało także w ich realizowaniu. W archiwum naszym przechowujemy, jako najcenniejszy dokument i relikwie, dzienny rozkaz Marszałka, wydany w roku 1921, a brzmiący jak następuje:

„Harcerze. Już w latach niewoli przygotowaliście się do służby Ojczyźnie, uwierzywszy w tę prawdę, że tylko silny i zdrowy przygotowany odpowiednio naród, zdolny jest podjąć walkę o niepodległość. Poczuliście z całym entuzjazmem młodości zaprawiać swoje ciała do trudów życia obozowego, ćwiczyć się w rzemioście wojennym, a dusze swoje młode nastrojąc na wysoki ton moralny ofiarnej gotowości do czynu. To też gdy huragan wojny światowej deptał poczęt niny polskie i przyszć miało do zdepta-

wego porachunku za lata krzywdy i niewoli, wyście w pierwszym szeregu stanęli tych, którzy odważyli się sięgnąć po zaszczytne miano żołnierzy niepodległości. Łzami matek i ojców żegnani lub częściej bez ich wiedzy i zezwolenia rzucając dom rodzicielski, szliście w szeregi polskich oddziałów na trudy wojenne, przestając wielokroć wasze siły, na rany i śmierć, na górną radość zmierzania się z wrogiem w otwartym polu. Nie sprzeniewierzyliście się i potym nakazom harcerskiego prawa, gdy zmartwychwstała Ojczyzna do broni swych orężeli do obrony granic wolała. W walkach o kresy wschodnie Małopolski i Ziemię Litewską, w walkach zeszlorocznych z przemożnym wrogiem, bralście czynny i chwalebny udział. Rozrzućeni po oddziałach regularnej armii lub zgromupeni w odrębne jednostki służby wywiadowej, kurierskiej i frontowej, zdalście jeszcze raz egzamin ze swej dojrzałości obywatelskiej i gotowości na ofiary, zawsze świecące swym starszym towarzyszom broni przykładem wysokiego pojmovania swoich, ochotniczo na siebie wziętych obowiązków. Oddając część poległym za Ojczyznę kolegom Waszym, wyrażam Wam harcersze podziękę i uznanie za dotychczasową służbę. Naczelny Wódz Józef Piłsudski, Pierwszy Marszałek Polski”.

Bylibyśmy zatem żołnierzami niepodległości z pod znaku Marszałka i w takim charakterze oddajemy Mu dzisiaj część w żalonym nastroju naszych serc.

Ale ustął rozgwar wojenny i żołnierz wrócił do domu. Marszałek rzuca nowe hasła, płynące z tego samego poczucia szlachetnie bojowej dumy i honoru narodowego, które manifestowały się przedtym w czynnej walce niewolników o wolność. Trzeba w pracy tworzyć taką potęgę

Podczas apelu spowito krepą sztandary drużyn.

„Honor nasz powinien polegać na służbie. Służymy Ojczyźnie.”

gę Państwa polskiego, by nie tylko wolność jego ugruntuwać na wieki, ale by maszerować w pierwszym, a nie drugim, szeregu państw i narodów. W myśl tego hasła tworzą się trudem ostatnich lat Marszałka fundamenty silnego ustroju Państwa, wspaniała armia polska i nowe nastawienie psychiczne całego narodu. To jednak dzieło, tak wspaniale zapoczątkowane, musi być dokończone tak pracą współczesnych, jak i przyszłych pokoleń. Po tej drodze maszeruje dziś, a i dalej będzie maszerować Harcerstwo. Skoro jednak przemawiam tu do kierowników pracy młodzieżowej, powzięcie Drużny i Druhowie, że z życia Marszałka wydobędzie trzy zasadnicze elementy, mające tworzyć wytyczne naszej działalności. Marszałek Piłsudski rzucał narodom, a przede wszystkim młodzieży hasła, obejmujące największe idee polskie. Był zaborcą dusz. Wznicał entuzjazm i wiarę. Prowadził nas szczyty wzruszeń i wierceń. Jest to wielkie wskazanie dla nas. Nie wolno w narodzie obniżać lotów ideałów. Młodzieży trzeba stawiać wielkie cele i widywać z nimi wyczuć i wyobrazić, a przygotować do wykonywania ich.

Ale był i drugi moment, który przyswiała całą działalność Marszałka, to prawda życia. Marszałek rzucał hasła i dawał im pełny wyraz w czynie. Nie było tu żadnych rozbieżności. I dlatego ten cudowny wyraz wielkości Jego duszy musi być wzięty przez nas, jako zasada całego naszego systemu wychowawczego. Na odcinku naszej pracy młodzieżowej musimy koordynować wolty ideowe i hasła z uczuciowym ich wykonaniem. Niema miejsca w naszej organizacji dla hasel od święta, dla przelotnego wzruszenia.

I jeszcze na jedno chcę zwrócić uwagę. W Harcerstwie chcemy młodzież zaprawić do radosnego poglądu na ciężkie naogół życie. Ra-

dości są jednak różne. Mamy radości, płynące ku nam w szumie wód i drzew, w barwnych zmierzachach i świtach, w sielankowej pogodzie życia. Ale są radości inne, manifestujące boską stronę naszej duszy. Radości idące nawet poprzez cierpienie ze zwycięstwa sprawiedliwej idei, z zastanowionego sukcesu, z obalenia przeskód. Jeżeli prześlądnym życie Marszałka, które całe aż do ostatniego tchnienia poświęcone było służbie Ojczyźnie, to widzimy w nim te dwie wielkie radości: jedna, która rozświetliła Jego duszę w momencie odzyskania niepodległości, a druga, która okrasla Jego umarłe oblicze cudownym, pogodnym, ledwo dostrzegalnym uśmiechem. Radość największymi żywymi, odniesionych na drodze cierpienia i walk, z których jedno dało wolność, a drugie uporządkowanie i umocnienie Państwa i Narodu. Jeśli Harcerstwo ma dawać społeczeństwu naprawdę wartościowych ludzi, trzeba ich duszę przygotować na takie właśnie radości, które płyną z ilości i jakości pokonanych w życiu przeszkód.

Cały naród jest dzisiaj w żalobie. My, harcerze, oplakujemy w zmarłym Marszałku nie tylko Wodza Narodu, ale swego Protpektora i Opiekuna. I dlatego w dniu dzisiejszym stwierdzam nie tylko w imieniu Was wszystkich, którzy na tej sali jesteście jako delegaci, ale w imieniu wszystkich harcerów i harcerzy — przy jednolitym rytmie harcerskich serc, że Związek Harcerstwa Polskiego uznaje w Marszałku swego Patrona.

Ślubujemy przytym, że w myśl Jego wskazań nie obniżymy sztandarów naszych, że młodzież prowadzić będziemy szczytami idei służby Polsce, że będziemy hartować jej wole i przyspabiad do tego, by stała się awangardą armii pracy, mającej stworzyć mocarstwową potęgę Państwa polskiego.”

Rozkaz Przewodniczącego Z. H. P. L. 4 z dnia 7 maja 1938 r.

Mianowanie.

Mianuje komendantem polskich drużyn harcerskich w Holandii Ks. Wilhelma Hoffmanna.

C z w a z a !

Przewodniczący Z.H.P.
(—) Dr. Michał Graczyński

Rozkaz Nacelnictwa Z.H.P. L. 7 z dnia 7 maja 1938 r.

Odnoczenie.

N. za wybitne zasługi dla Harcerstwa nadaje odznaczenie „Wdzięczności” następującym osobom:

p. Babiński Mieczysław, radca M.S.Z.;
p. Kawalec Tadeusz, zastępca nacelnika M. S. Z.;
p. Małczyński Jan s Opola;

„Cale życie walczylem o znaczenie tego, co zowie „imponderabilia”, jak honor, cnota, mestwo i wogóle siły wewnętrzne człowieka.”

p. Zyczęciński Władysław, — Z. O. Mazowasz.
 p. Zaleski Władysław, naczelnik wydziału M. S. Z.
 N. za wybitne zasługi dla Harcerstwa nadaje odznakę „Za zasługę” następującym osobom:
 p. kpt. Dyaczyński Eugeniusz, komendant rejonu p.w. Brygady „Wolfin” w Równem;
 p. Dyr. Czerniecka Franciszka Wanda — Z. O. Kraków;
 p. Dyr. Godowski Wacław — Z. O. Kraków;
 p. Dr. Jaworski Mieczysław — Z. O. Kraków;
 p. ppłuk. Leukos-Kowalski Stefan — Z. O. Kraków;
 p. p. Pawlak Jan, Konsul Generalny R. P. w Kanadzie (Ottawa);

p. mjr. pil. Skarżyński Stanisław, przew. wydz. lotn. Z. G. L. O. P. P.;
 p. kpt. Skrzydlewski Kazimierz, komendant powiatu p. w. w Hosozby;
 p. Studnicka Maria — Z. O. Kraków;
 p. kpt. Zieliński Stefan, komendant powiatu p. w. w Zdobunowie.

C z u w a j!

Sekretarz Generalny Z.H.P. Przewodniczący Z.H.P.
 (—) Józef Sosnowski hm. (—) Dr. Michał Groziński

ORGANIZACJA HARCEREK

Rozkaz Naczelniczki Harcerek L. 5 z dnia 23 kwietnia 1938 r.

Dzień 12 maja w Organizacji Harcerek.

W dniu 12 maja Polaka po raz trzeci przeżywać będzie rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego.

W dniu tym wszystkie zastępy, gromady, drużyny i hufce zjednoczą się we wspólnym bólu i we wspólnym holdzie Największemu Polakowi i Patronowi Harcerstwa.

Zarządza:

1. Wszystkie jednostki harcerskie są sztafardami wesoły udział w nabożeństwach żałobnych.
2. We wszystkich drużynach odbędą się uroczyste zbiórki poświęcone uczczeniu pamięci Wodza. Na zbiórki te drużyny zaproszą znaną sobie lub specjalnie uprzednio odwołaną b. uczestniczkę ostatnich walk o niepodległość Polski, członkinie jednego ze stowarzyszeń, wchodzących obecnie w skład Unii Polskich Związków Obrońców Ojczyzny. Zaproszona osoba drużynowo poproszą o opowiedzenie dziecięctwu wspomnień z własnych przeżyć podczas służby wojennej.
3. Wszystkie drużyny, a zwłaszcza zastępy i drużyny starszych dziewcząt, zorganizują i rozpalą w okolicach wsi ogniska dla miejscowej ludności. Program ognisk obejmie: odczytanie wyjątków z Pism J. Piłsudskiego oraz trzymińtowe cisze. Drużyny i dziewczęta, które z ważnych przyczyn nie będą mogły wyruszyć w teren, wezmą udział w ogniskach w miejscu zamieszkania, jako zwarty zespół harcerek. Pragniemy aby ognisk harcerek było jak największe.
4. Na kilka dni przed dniem 12 maja należy wysłać w teren patrole wywiadowcze, do których należałoby będzie:
 - a) poroconszenie się z wójtem, kierownikiem szkoły itp. co do możliwości zorganizowania og-

niiska lub udziału harcerek w ognisku, zorganizowanemu przez miejscowe społeczeństwo;

- a) wybór miejsca, załatwienie sprawy przygotowania drzewa, zawiadomienia ludności itp.
- b) sprzedawanie wydanej przez Organizację Harcerek książeczki „Takiem Polski chce Józef Piłsudski” (w cenie 30 gr.). Odpowiednie liczne egzemplarze książeczki należy zamawiać do rozsprzedaży komisowej w G. K. Harcerek Warszawa, Łazienkowska 7. Należność wpłacać należy do dnia 20.V. na konto PKO 8310 (G. K. H. Harc. Szkoła Instr. na Buzu, Warszawa).
5. Wszystkie drużyny itp. wysłać w dniu 13 maja bezpośrednio do G. K. H. meldunek zawierający:
 - a) przebieg dnia 12.V. w drużynie według punktów zawartych w niniejszym rozkaze;
 - b) nazwisko, imię, adres osoby zaproszonej na zbiórki, sposób jej odwołania, treść opowiadanych wspomnień;
 - c) przebieg przygotowań do ogniska, liczbę sprzedanych książeczek itp.;
 - d) przebieg ognisk, liczebny udział dziewcząt przy ogniskach poza miastem, w mieście, liczebny udział ludności;
 - e) uwagi drużynowe.

Drużyny, które niniejszego rozkazu nie mogły wykonać, złożą meldunek w tym samym terminie z podaniem przyczyn.

6. O treści niniejszego rozkazu należy poinformować lokalne Komitety Obchodu rocznicy 12 maja.

C z u w a j!

Naczelniczka Harcerek
 (—) Maria Krynicka, hm.

Rozkaz Naczelniczki Harcerek L. 6 z dnia 26 kwietnia 1938 r.

I. Wycieczka instruktorów.

Główna Kwatery Harcerek organizuje w bieżącym roku wycieczkę do Finlandii o charakterze krajoznawczym. Wycieczka odbędzie się w czasie od 2 — 13 sierpnia i kosztować będzie wraz z podróżą około 200 zł od osoby.

W wycieczce mogą wziąć udział czynne w pracy podharcmistrzyne i harcmistrzyne. Zgłoszenia przez komendę Chorągwi nadająca należy do Głównej Kwatery Harcerek do dnia 15 maja br. W zgłoszeniu należy podkreślić zainteresowania specjalne kandydatki w związku z Finlandią.

II. Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

W związku z zawarciem generalnej umowy przez Naczelnictwo Z. H. P. z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych w sprawie ubezpieczeń od na-

stępstw nieszczęśliwych wypadków uczestniczek obywateli, kuratów, kolonii itp. na rok 1938, zarządzam:

- a) ubezpieczki obywateli, kuratów, kolonii itp. winny być ubezpieczony w PZUW;
- b) w zezwoleniu rodziców lub opiekunów na wzięcie udziału w akcji letniej ma być zaznaczone, że przyjmują oni do wiadomości fakt ubezpieczenia ich córek lub wychowanek w PZUW.

W razie jakiegokolwiek nieszczęśliwego wypadku na obóz, kursie, kolonii itp. i stwierdzeniu, że uczestniczki nie zostały ubezpieczone, kierowniczki tych obozów (a w razie ich niepełnoletniości — opiekunki) zostaną pociągnięte do odpowiedzialności, nie wyłączając odpowiedzialności sądowej.

C z u w a j!

Naczelniczka Harcerek
 (—) Maria Krynicka, hm.

Rozkaz Naczelniczki Harcerek L. 7 z dnia 7 maja 1938 r.

I. Mianowania.

- 1) Mianuję harcmistrzyniami drużny: Annę Dylkowską z Chor. Łódzkiej, Marię Trojanowską z Chorągwi Mazowieckiej.
- 2) Mianuję instruktorką łączności drużny hm. Ireneę Lewandowską.

II. Próby instruktorów.

Zatwierdzam jako obowiązujące aż do odwołania próby:

- 1) działaczki harcerskiej,
 - 2) instruktorki służby łączności,
 - 3) instruktorki gospodarstwa.
- Teksty prób w załączniku do niniejszego rozkazu.

III. Kursy usprawnienia organizacyjnego.

Zatwierdzam termin kursu usprawnienia organizacyjnego Chorągwi śląskiej na 29 — 31.V. b. r.

IV. Kursy organizowane przez Główną Kwatery Harcerek.

W związku z rozkazem Naczelniczki L. 3 z dnia 14 marca br., poz. VI, p. 7 zarządzam co następuje:

Zgłoszenia na kursy należy kierować drogą służbową do Głównej Kwatery Harcerek do dnia 1 czerwca. W zgłoszeniu należy podać: imię, nazwisko, wiek, stopień harcerski, funkcję, wykształcenie, dokładny adres i stację wyjazdu na obóz, odbyte obozy harcerskie i specjalne wf. Przygotowania w zakresie specjalności obozu.

Załączyć:

- 1) świadectwo wyraźnie stwierdzające, że kandydatka może wziąć udział w danym kursie,
 - 2) zezwolenie rodziców,
 - 3) zezwolenie władzy harcerek z opinią,
 - 4) świadectwo P. O. S.
- Wszystkie kandydatki na obozy usprawnienia fizycznego muszą mieć odbyty przynajmniej jeden obóz harcerski.

Opłata za oboz żeglarski dla zaawansowanych — 25 zł;

- obóz pływacki instruktorów (przodownik) — 20 zł,
- obóz żeglarski morski dla wybrzeża — 20 zł,
- obóz żeglarski morski dla pociągających — 20 zł,
- obóz żeglarski morski dla zaawansowanych — 25 zł,
- obóz roboczy morski — 15 zł.

V. Korespondencyjne zawody pływackie.

W celu rozpowszechnienia wśród drużyn harcerskich sportu pływackiego, Kierownictwo Usprawnienia Głównej Kwatery Harcerek organizuje, podobnie jak w roku ubiegłym korespondencyjne zawody pływackie.

Termin zawodów od 1.VI. do 1.IX.38 r.

Protokoły: Komenda Chorągwi przesyła do Głównej Kwatery Harcerek wszystkie protokoły pływacze po jednym egzemplarzu w czasie od 5 do 15.IX.38 r. Protokoły spóźnione nie będą klasyfikowane.

Imię wymagania, jak w roku ubiegłym („Wiadomości Urzędowe” z kwietnia 1937 r.).

C z u w a j!

Naczelniczka Harcerek
 (—) Maria Krynicka, hm.

„Nienawidziłem zawsze słabości, które upiękasz się chęć pustymi dźwiękami słów bez treści.”

Załącznik do Rozkazu Naczelniczki Harceerek L. 7 z dn. 7 maja 1938 r.

1. Próba Działaczki Harcerskiej.

A. Wymagania ogólne:

1. Działaczka Organizacji Harceerek może zostać harcerką po przystąpieniu, która zdobyła próbe instruktorskiej specjalności lub opiekunki drużyny, posiada wyrobienie umysłowe na poziomie gimnazjum (zdołbyte w pracy szkolnej lub drogą samokształcenia) i wiek minimum 23 lata.

B. Wymagania szczegółowe:

1. Wewnętrzna postawa harcerzaka:
 - a) Prawo i przyrzeczenie harcerskie stanowi dla niej kryterium stosunku do życia, ludzi i pracy,
 - b) zachowuje ciągłość w pracy nad sobą,
 - c) cechuje ją młodzież wewnątrzna.

C. Gotowość do służby:

1. Gotowość do służby harcerskiej:
 - a) za Statut i obowiązujące przepisy Z. H. P., historię Skautingu i Harcerstwa, orientuje się w dorobku pracy harcerskiej i jej stanie obecnym,
 - b) wyraża się sumiennie z obowiązków organizacyjnych,
 - c) bierze czynny udział w życiu i pracy Hufca lub Chorągwi, wykazuje umiejętność współpracy z grupami instruktorów.
2. Wyrobienie obywatelskie i gotowość do służby w szerszym zakresie:
 - a) wykazuje znajomość ustroju Państwa, praw i obowiązków obywatelskich, śledzi rozwój najważniejszych zagadnień współczesnego życia kulturalnego, społecznego, gospodarczego i politycznego Polski,
 - b) do obowiązków obywatelskich ustosunkowuje się czynnie.

D. Konkretny dorobek pracy:

1. Wykazała się pozytywnym dorobkiem pracy pełnioną przez okres 2 lat w zakresie swej specjalności lub na stanowisku opiekunki drużyny.
2. Na terenie Hufca czy Chorągwi zorganizowała i przeprowadziła metodą harcerską kilka kursów w zakresie swej specjalności, lub zorganizowała zastęp opiekunki drużyny na terenie hufca, prowadziła systematyczną pracę według wytycznych Organizacji Harceerek.
3. Na terenie środowiska wykazała się samodzielną pracą społeczną w okresie 1 roku:
 - a) pracowała lub kierowała placówką pracy społecznej, zorganizowała, kulturalno-osiawitowej, lub gospodarczej,
 - b) wykazała zrozumienie potrzeb środowiska, planowość i ciągłość pracy,

e) skupiała przy obranej placówce pracy starsze dziewczęta, starsze harcerki lub Przyjaciół Harcerstwa.

2. Próba instruktorki służby łączności.

A. Instruktorka służby łączności, jest czujna wobec potrzeb społeczno-państwowych, dzielna, opanowana i sprawna w działaniu.

1. Posiada sprawności: tropicielki, wskazidrogą, sygnalistki.
2. Zna organizację Państwa i orientuje się w jego organach, zwłaszcza na terenie swej Chorągwi. Zna dokładnie strukturę administracyjną i społeczną swego powiatu.

3. Wykazuje bystrą orientację w każdym terenie, umie dostosować się do warunków służby polowej. Odbyła kilka wędrowek z biwakami.

4. Nawiguje sprawnie łączność w różnych okolicznościach, wykazuje umiejętność:

- a) gońca — przebywa szybko większe przelazienie, postępuje się łodzią i rowerem lub natrapił itp.
- b) przewodniczki — prowadzi w nieznanym terenie.
- c) wywiadowcy — przedstawia wyniki wywiadu społecznego, gospodarczego itp., uwzględniając stan danego terenu, jego braki i potrzeby, oraz sposoby zaradzenia im.

5. Posługuje się zasadniczymi środkami łączności i przedstawia wyniki samodzielnej pracy, a mianowicie:

- a) w zakresie teletechniki, i. b. zbuduje z zastępem dziesięćdziesiąt na przestrzeni 1 km. linie pólstała telefoniczną, założy i obsługuje aparat telefoniczny kilku systemów, a mianowicie AP, Ericson, niemiecki indukcyjny, oraz łączenie 10-liniowa,

b) w zakresie telegrafii: telegrafuje na aparacie Morse'a z szybkością 35 znaków na minutę, zna zasady telegrafowania na aparacie Haghesta,

c) w zakresie radiotechniki: montuje według szematu radio-obrotowe dowolnego typu, obsługuje i umie korzystać na RKD i stacji amatorskiej.

6. Zna organizację cywilną i wojskowej służby łączności, oraz instytucje społecznie współdziałające w tym zakresie. Współpracuje z nimi w miarę potrzeby.

7. Rozszerza stale swe wiadomości przez:

- a) pracę w zastępie instruktorek służby łączności lub zespołe samokształceniowym (np. klub radioamatorów),
- b) lekturę czasopism i książek o typie podręcznika, oraz służby popularyzacji,
- c) stałe informowanie się o postępach nauki i techniki w zakresie posiadanych uprawnień.

C. 1. Utrzymuje łączność łączności w normalnym życiu organizacyjnym i warunkach specjalnych, a mianowicie:

a) usprawnia sieć alarmową drużyny,

b) czuwa nad łącznością między drużynami w hufcu, współdziała przy organizacji zbiórek np. zastępów sprawnych, odpraw drużynowych, instruktoresk specjalności i t. p.);

c) współdziała w zakresie wyznaczonym w urz. zamian łączności hufca z Chorągwią i całością Organizacji Harceerek — np. organizowanie ćwiczeń usprawniających łączność organizacyjną;

d) współdziała w utrzymywaniu łączności z życiem ogólnospołecznym środowiska.

2. Kieruje usprawnieniem harceerek i zespołów harcerskich (zastępów, drużyn i t. p.) w zakresie łączności na poziomie programu prób, oraz sprawności:

- a) organizuje odpowiedzialnie służbę łączności w czasie ćwiczeń harcerskich, zlotów i t. p., oraz w razie potrzeby poza organizacją przy współpracy z organami państwowymi lub instytucjami społecznymi;
- b) zorganizowała i usprawniała w służbie łączności zespół specjalny, np. kolarek, sygnalistek, telefonistek, radioamatorów i t. p. zaopatrzonego w niezbędny sprzęt;
- c) doprowadziła przynajmniej 1 zastęp do uzyskania uprawnień łączności I i z pozostałymi sprawności wymienionych w punkcie następnym;
- d) czuwa nad ewidencją i siecią alarmową sprawnych w zakresie służby łączności.

3. Instruktorka łączności ma prawo przyznawania następujących sprawności:

- a) gońca,
- b) tropicielki,
- c) sygnalistki,
- d) łączności,
- e) telefonistki,
- f) telegrafistki,
- g) radioamatorski,
- h) wskazidrogą.

3. Instruktorka gospodarstwa.

A. 1. Wykazuje zdolności organizacyjne, umie zgodnie współpracować z zespołem. Pracuje oszczędnie, systematycznie, dokładnie, spokojnie i planowo. Zachowuje postawę harcerską w stosunku do podwładnych, rodziny i współpracowników. Umie uzgodnić swe zajęcia gospodarstwa z życiem kulturalnym, intelektualnym, społecznym.

B. 1. Zna zasady naukowej organizacji pracy w gospodarstwie domowym, wykazuje się, że umie je stosować w życiu.

2. Układa budżet osobisty i rodziny i umie według niego żyć. Prowadzi odpowiedzialnie rachunkowość i zastępuje rachunki oszczędność w życiu codziennym.

3. Zna zasady higieny pracy i spoczynku. Stosuje higienę osobistą.

4. Ubiiera się czysto i odpowiednio do pory dnia i okoliczności i zaalanie od swych warunków.

5. Umie prowadzić gospodarstwo domowe:

a) zna wartość odcyżycza produktów. Umie układać jadłospis z uwzględnieniem wymogów kalorycznych organizmu,

b) zna rodzaje kuchni dietetycznej z uwzględnieniem żywienia dzieci i niemowląt,

c) zna źródła zakupów i racjonalnie robi zapasy. Rozpoznaje jakość produktów, umie je higienicznie przechować i konserwować,

d) estetycznie nakrywa do stołu i podaje potrawy,

e) umie urządzać mieszkanie estetycznie i wygodnie, zgodnie z wymogami higieny,

f) potrafi skompletować inwentarz gospodarczy z uwzględnieniem nowoczesnych zdobyczy w tej dziedzinie,

g) przeprowadzi porządk gruntowny i codziennie sprzątała mieszkanie, wykazuje przy tym umiejętność organizacji pracy, oraz znajomość środków i narzędzi,

h) utrzymuje w czystości i porządku obuwie, bieliznę i ubranie. Zorganizuje i przeprowadzi pranie,

i) posiada sprawność gospodni domu, odbyła przynajmniej 3-miesięc. praktykę w dobrze prowadzonym gospodarstwie domowym lub instytucji.

6. Umie prowadzić gospodarstwo obywatelskie:

- a) ma za sobą obóz lub kolonię, gdzie pełniła funkcję gospodni,
- b) buduje kilka typów urządzeń gospodarczych obywatelskich z uwzględnieniem ochrony przyrody, zasad estetyki, higieny i wygody,
- c) zaprowadziła obóz lub kolonię, znajdzie źródła zakupów i możliwości dostawy, umie przechować produkty w obzbie,
- d) ułoży budżet kolonii lub obozu, prowadzi rachunkowość,
- e) ułoży jadłospis dla obozu lub kolonii z uwzględnieniem wartości odcyżyczej produktów i potrzeb organizmu,
- f) umie zaprowiantować wycieczkę i dbać o racjonalne wyżywienie obozu wycieczkowego.

7. Rozszerza i pogłębia stale wiadomości w zakresie swej specjalności:

a) interesuje się zagadnieniami życia gospodarczego w państwie i na tym te rozumie doniosłość racjonalnej gospodarki domowej,

b) wie jakie organizacje społeczne kobiece zajmują się zagadnieniami gospodarczymi, utrzymuje z nimi kontakt, wie, gdzie szukać pomocy i porady fachowej np. Instytut Gospod. Dom. w Warszawie,

c) zna 5 — 6 książek z podanej biblioteczki, jedną z nich posiada na własność. Czytuje pismo „Pani Domu” lub „Przedownica”.

C. 1. Umie rozbudzić w dziewczętach zainteresowanie gospodarstwem domowym.

2. Wykorzysta wszelkie możliwości, aby dać dziewczętom okazję do wykazywania swych wiadomości w zakresie gospodarczym.

„Odrodzona Rzeczpospolita Polska szuka dróg własnych, by wychować nowe pokolenia dzielnych obywateli, którzy Jej wielkość i chwałę szczerze i utrwalić zdołali.”

3. Organizuje kursy w zakresie gospodarstwa domowego i obozowego.

4. Przeprowadza próby następujących sprawności gospodarczych: np. kucharki, piekarki, cukierniczki, przetwórczyni, praczki, pokojówki i gospodyni domu.

5. W swej pracy posługuje się następującą lekturą: Krystyna Frederik — Naukowa organizacja w gospodarstwie domowym.

Paulette Bernage — O metodzie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Organizacja gospodarstwa domowego — encyklopedia. Michalina Ulbanička — Zasady prowadzenia domu. Ina Manduktowa — Rachunki Pani Domu. M. Staniszeńska — Budżet domowy i rachunkowość kobieca.

Bigda — podręcznik towaroznawstwa.

X. Z. Czerny i M. Strasburger — Teoria przyrządzania potraw.

Strasburger — Higiena odżywiania.

Strasburger — Dostosowanie racjonalnego żywienia do budżetu rodziny.

Górska, Morzkowska, Lewandowska — Dietetyka praktyczna.

Choloniowska — Gospodarstwo domowe i kuchnia racjonalna.

Wanda Kacprzakowa — Książka gospodyni wiejskiej. Inż. Kępcowski — Pranie. Odplamianie.

Trylski — Gospodarstwo na obozie.

Wyd. „Na Tropie” — Gospodarstwo obozowe.

Wyd. „Na Tropie” — Estetyka życia codziennego.

Kacprzak — Zdrowie w chacie wiejskiej.

Zbiornik — Higiena szkolna.

Dr. Lazarewicz — Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.

N. Samotyńska — Pierwsza pomoc w najpiękniejszym życiu Polki.

Dąbrowska — Praca codzienna.

Dr. Mogilnicki — Karmienie niemowląt.

P i s m a :

„Pani Domu”

„Przyjaćielka”

„Bluszczy”

„Zdrowie”

Wydawnictwo praktyczne „Bluszczy”

„Kobieta Obywatelka”

„Praca Obywatelska”

„Przedownica”

ORGANIZACJA HARCERZY

Rozkaz Naczelnika Harcerzy L. 9 z dnia 10 maja 1937 r.

1. Przepisy stale obowiązujące.

11. Zmiana instrukcji.

W „Instrukcji w sprawie zaliczania służby harcerskiej członkom starszym” na rok 1936/7 i 1937/8 (Rozkaz N. H. L. 14 z dnia 10.02.1937 r. — W. U. Nr. 8, wzmienionej 1937) wprowadzam zmiany następujące:

W pkt. 4 skreśla się zdanie drugie od słowa „Urolopowani” do słowa „starszymy”.

Pkt. 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„W wypadku, gdy Naczelnik Harcerzy nie zaliczy służby członkowi starszemu, wówczas traci on, aż do czasu następnego rejestracji czynne prawo wyborcze do wszystkich władz Związku (§ 8 i 9 statutu Z. H. P.), oraz prawo udziału w głosach decydującym w konferencjach wyborczych i instruktorskich”.

12. Instrukcja w sprawie urolopów i rezerwy dla członków starszych.

Zatwierdzam „Instrukcję w sprawie urolopów i rezerwy dla członków starszych”, która obowiązywać będzie aż do czasu wydania odpowiednich stałych regulaminów. Do tego czasu komendy chorągwi mogą nadsyłać do G. K. H. propozycje zmian, o ile zauważą potrzebę ich przy stosowaniu tej instrukcji w życiu (zał. Nr. 1).

„Jedynie czyn ma znaczenie. Najlepsze chęci pozostają bez skutku, o ile nie połączą się z sobą następstw praktycznych.”

zefa Poniatowskiego — Ciechanów; 181 d. h. im. Jana Sobieskiego — Paprotnia; 182 d. h. im. Zygmunta Padlewskiego — Kampinos; 194 d. h. im. Stanisława Żółkiewskiego — Chorzele; 195 d. h. im. Leopolda Lisa-Kuli — Baranowo; 199 d. h. im. Tadeusza Kościuszki — Mała Wieś; 200 d. h. im. Tadeusza Kościuszki — Okalewo; 201 d. h. im. Zawiszy Czarnego — Legionowo; 202 d. h. im. Leopolda Lisa-Kuli — Mszczonów; 203 d. h. im. Leopolda Lisa-Kuli — Chrostkowo; 204 d. h. im. Zawiszy Czarnego — Chodaków; 205 d. h. im. Józefa Poniatowskiego — Włocławek; 206 d. h. im. Franciszka Żwirki — Okęcie; 207 d. h. im. Stefana Czarnieckiego — Czechowo; 208 d. h. im. Zawiszy Czarnego — Wociszewo; 209 d. h. im. Józefa Poniatowskiego — Świdwieżobnia; 210 d. h. im. Karola Chodkiewicza — Łowicz; 211 d. h. im. Tadeusza Kościuszki — Inowódź.

Chor. Pomorska: 133 d. h. im. Zawiszy Czarnego — Radomno.

Chor. Wielkopolska: 2 d. h. im. Janka z Czarnkowa — Czarnków; 18 d. h. im. Karola Marcinkowskiego — Poznań.

42. Rozwiązuję drużyny:

Chor. Łódzka: d. h. im. Jana Sobieskiego — Kozin.

42a. Zmieniam patrona drużyny:

Chor. Mazowiecka: 52 d. h. im. ks. Ignacego Skorupki — Nieszawa na 52 d. h. im. Karola Zygmunta Płoski — Nieszawa.

5. Hufce.

51. Mianuję Hufcowymi:

Chor. Mazowiecka: p. hm. Narodził Franciszek — Aleksandrów.

Chor. Radomska: p. hm. Mieszalaki Stefan — Starachowice.

Chor. Zagłębiowska: p. hm. Czarnomski Zdzisław — Czeladź.

Mianuję w. o. Hufcowymi:

Chor. Białostocka: Bobrowicz Piotr — Bielsk Podlaski; Tomaszewski Edward — Wolkowsk.

Chor. Pomorska: Prażmowski Roman — Tczew.

54. Zwolniam Hufcowych:

Chor. Białostocka: p. hm. Nowacki Franciszek — Bielsk Podlaski; hm. Kluczyński Rajmund — Wolkowsk.

Chor. Mazowiecka: p. hm. Fabjański Tadeusz — Aleksandrów.

Chor. Radomska: p. hm. Waleczak Stanisław — Starachowice.

Chor. Zagłębiowska: hm. Czarnomski Zdzisław — Grodzisk.

Zwolniam p. o. Hufcowych:

Chor. Łódzka: Krysia Władysław — Wieruszów.

Chor. Pomorska: Wiśniewski Witold — Tczew.

6. Komendy chorągwi.

61. Mianuję p. o. Komendantów:

Chor. Lubelska: hm. Senatorski Dymitr — na okres do dnia 1 listopada 1939 r.

Chor. Wolińska: hm. Adamco Leopold — przełączam pełnienie funkcji na okres do dnia 1 maja 1939 r.

62. Mianuję Członków Komend:

Chor. Białostocka: Kier. Wydz. Kształcenia Starszemu — hm. Świerczyński Andrzej;

Chor. Lwowska: Kier. Wydz. Kształcenia Starszemu — hm. Diener Jan; Kier. Wydz. St. Harc. — hm. Trapp Ferdynand; Członek K. Ch. — hm. Opaki Józef.

Chor. Łódzka: Kier. Wydz. Drużyn — p. hm. Panowicz Bronisław; Referent Statystyczny — p. hm. Gutwald Hilary.

Chor. Mazowiecka: Zastępca Kłta Chor. i Kier. Wydz. Organizacyjnego — hm. Makrowski Roman; Zastępca Kier. Wydz. Org. — hm. Modrzejewski Stefan; Kier. Wydz. Ogólnego — hm. Bielecki Roman; Zastępca Kier. Wydz. Ogólnego — p. hm. Kasperkiewicz Stefan; Kier. Wydz. Skarbowo-Gospodarczego — p. hm. Lewandowski Florian; Kier. Wydz. Drużyn — hm. Śniegucki Wiktor; Zastępca Kier. Wydz. Drużyn — p. hm. Dąbrowski Edward; Referent 3-letni. Wyciągu Pracy — hm. Piłowski Władysław; Kier. Wydz. Zach. — hm. Piłowski Władysław; Kier. Wydz. St. Harc. — hm. Piskorski Tomasz; Kier. Wydz. Kształcenia Starszemu — hm. Kolaczek Wojciech; Kier. Wydz. Technicznego — p. hm. Pudłes Zdzisław; Kier. Wydz. Obózów i Turystyki — p. hm. Wiśniewski Zenon; Pilot — hm. Gregorkiewicz Antoni; Referent w. f. i. p. w. — hm. Starszyński Andrzej; Referent Strzelectwa — hm. Zawilski Roman; Wyzytatorzy K. Ch.: hm. Studziński Gustaw, hm. Węgrzicki Kazimierz, p. hm. Michel Janusz; Członkowie K. Ch.: hm. Przybysz Edward, hm. Stoniewicz Zdzisław.

63. Mianuję Członków Komisji Prób na stopień podchorążego:

Chor. Mazowiecka: Przewodniczący — hm. Prochan Wacław; Zastępca Przew. — hm. Makrowski Stefan; Członkowie: hm. Kolaczek Wojciech, hm. Piskorski Tomasz, hm. Śniegucki Wiktor, p. hm. Dąbrowski Edward.

64. Zwolniam Komendantów:

Chor. Lubelska: hm. Kozłowski Tadeusz.

„Chciałbym, ażebyście w tym wszystkim, co robicie, zachowali spokój i jeszcze raz spokój!”

65. Zwolniam Członków Komend:

Chor. L wowska: Kier. Wydz. Kształcenia Starszy — hm. Opacki Józef; Kier. Wydz. St. Harc. — hm. Budziński Stanisław.

Chor. Łódzka: Kier. Wydz. Drużyn — hm. Romanowski Leon; Referent Statystyczny — Misiak Józef.

Chor. Mazowiecka: Zwolniam dotychczasowy skład K. Ch.

Zwolniam Członków Komisji Prób:

Zwolniam dotychczasowy skład Komisji Prób na stopień podharcemistrza przy Komendzie Chor. Mazowieckiej.

7. Główna Kwatera.

71. Mianuję:

Kierownik Wydz. Obózów i Turystyki — hm. Oledzi Władysław; Sekretarz Wydz. Obózów i Turystyki — hm. Załuski Stefan;

Zastępca Kłta Ośrodka Harcerskiego w Górkach Wielkich — hm. Brzeziński Józef; Referent Łączności — hm. Hirsband Artur; Zastępca Ref. Łączności — por. Bychlicki Włodzimierz; współpracownicy Ref. Łączności: płm. Gryko Stanisław, płm. Hupert Juliusz; Członek Respondent G. K. H. w Wydz. Drużyn — hm. Muż Władysław (Chor. Krakowska).

74. Zwolniam:

Kierownik Wydz. Obózów i Turystyki — hm. Lange Stanisław;

Sekretarz Wydz. Obózów i Turystyki — płm. Wiśniewski Zenon.

8. Mianowanie starszyszy.

82. Mianuję harcymistrza:

Główna Kwatera: płm. Rollinger Rudolf.
Chor. Wielkopolska: płm. Marekniak Florian.

83. Mianuję podharcymistrza:

Główna Kwatera: dz. ks. Hoffman Wilhelm.

Chor. Białostocka: Dakowicz Marian, Norman Józef, Wróblewski Antoni.

Chor. Krakowska: Cebula Karol, Podolański Stefan.

Chor. Lubelska: Andrzejuk Karol, Ogniek Józef.

Chor. Łódzka: Czarniecki Henryk, Krzemieński Ryszard, Szymiński Jan.

Chor. Mazowiecka: Bojanowski Jan, Kasperkiewicz Stefan, Klimkowski Józef, Migala Feliks.

Chor. Poleska: Rossol Kazimierz.

Chor. Pomorska: Delong Teodor, Kalkowski Bronisław, Sadowski Tadeusz, Szczepański Feliks.

„Kto duszy żąda, duszę daś musi, kto sięga po duszę, duszę swoją płaci.”

Chor. Zagłębiowska: 1734 Rudzki Stanisław Marian.

Przynajco po raz drugi oznakę 10-lecia służby.

Chor. L wowska: 1735 hm. Chrzastowski Roman.

Chor. Zagłębiowska: 1736 hm. Czarnoleski Eugeniusz.

04. Przyjmuje odznakę „Za uratowanie życia”:

Chor. Pomorska: ś.p. Pilat Zdzisław.

05. Zatwierdzam oznaki pamiątkowe:

Chor. Mazowiecka: 25-lecia „Harcerstwa na Mazowszu”.

Chor. Zagłębiowska: 25-lecia „Harcerstwa Ziemi Częstochowskiej”.

Czuwaj!

Naczelnik Harcerzy
(—) Zbigniew Trylski

Załącznik Nr. 1 do Rozkazu Naczelnika Harcerzy L. 9 z dnia 10 maja 1938 r. do pktu 112.

Instrukcja w sprawie urlopów i rezerwy dla członków starszyszy.

1. Urlopy:

1. Urlopów członkom starszyszy na okres do 6 miesięcy udziela przełożony komendant chorągwi.

Urlopów na okres od 6 miesięcy do 2 lat udziela członkom starszyszy Naczelnik Harcerzy.

Prośba o urlop winna być umotywowana i zaopiniowana przez przełożonego.

2. W czasie trwania urlopu członkowie starszyszy posiadają następujące obowiązki i prawa:

A. OBOWIAZKI: Wszystkie obowiązki, wyliczone w § 8 ust. 2 statutu Z. H. P. z wyjątkiem pkt. b. W szczególności mają obowiązek:

a) opłacania składki instruktorskiej;

b) corocznej rejestracji;

c) numerowania i czytania „Harcerstwa”, „W Kręgu Wodzów” i „Wiadomości Urzędowych”.

Nie mają natomiast obowiązku stałej pracy harcerskiej (mogą brać dorywczy udział w pracach Z.H.P.).

B. PRAWA:

a) noszenie munduru i oznak;

b) odbierania przyrzeczenia;

c) biernie prawo wyborcze.

Tracą natomiast czynne prawo wyborcze do wszystkich władz Związku oraz prawo udziału w głoszeniu dezyderium w konferencjach wyborczych i instruktorskich.

Urlopowani członkowie starszyszy z udziałem powrotu do czynnej służby automatycznie odzyskują wszystkie prawa i obowiązki członków starszyszy. Jeżeli urlopowany przez Naczelnika Harcerzy członek starszyszy wróci wcześniej do czynnej pracy harcerskiej, wówczas odzyskuje wszystkie prawa i obowiązki członków starszyszy, dopiero po cofnięciu urlopu w rozkazie Naczelnika Harcerzy.

3. Urlopy udzielone przez Naczelnika Harcerzy odlicza się od lat służby harcerskiej.

4. Członkowie starszyszy odbywający obowiązkową służbę wojskową nie potrzebują prosić o urlop, gdyż otrzymują go automatycznie i okres obowiązkowej służby wojskowej wlicza się im do lat służby harcerskiej.

Zachowują oni wszystkie prawa członków starszyszy oraz mają następujące obowiązki:

a) dostarczenie wczesnego zawiadomienia przełożonego komendanta chorągwi o terminie rozpoczęcia służby wojskowej;

b) złożenia karty rejestracyjnej w odpowiednim terminie;

c) numerowania i czytania „Harcerstwa”, „W Kręgu Wodzów” i „Wiadomości Urzędowych”;

d) współpracy, w miarę możliwości, z miejscowymi jednostkami organizacyjnymi harcerzy, względnie udział w pracy listniejskiej sekcji harcerskiej przy jednostkach wojskowych.

Członkowie starszyszy, odbywający obowiązkową służbę wojskową, mogą składać prośby zaopiniowane przez przełożonego komendanta chorągwi do Głównej Kwatery Harcerzy o zwolnienie od obowiązku planowania składok instruktorskich i pronumerat.

II. Rezerwa.

5. Harcymistrz lub działacz, który dłużej niż przez okres 2 lat, nie może brać udziału w czynnej pracy harcerskiej, zostaje na własną prośbę przeniesiony do rezerwy.

Podharcymistrz nie może być przeniesiony do rezerwy.

6. Dkategorii harcymistrzów i działaczy w rezerwie przenosi Naczelnik Harcerzy na okres biestymniowy. Prośba o przeniesienie do rezerwy musi być umotywowana i zaopiniowana przez przełożonego komendanta chorągwi.

Harcymistrz i działacz przeniesiony do rezerwy są w widnicy Głównej Kwatery Harcerzy.

7. Harcymistrz i działacz w rezerwie mają obowiązek przestrzegania Prawa Harcerskiego i I-klasowej wojsk. władz Z. H. P. oraz posiadają prawo brania dorywczego udziału w pracach Z.H.P., w czasie którego mogą nosić mundur, oznaki i odbierać przyrzeczenie.

Nie mają natomiast pozostałych praw i obowiązków członków starszyszy oraz tracą czynne i biernie prawo wyborcze do wszystkich władz Związku.

8. Harcymistrz lub działacz w rezerwie, chcąc wrócić

„A zawsze myślę, że tak żyć jak żyłem, warto było — warto było ten ból i zmęczenie przeżywać, jak przeżywałem.”

do czynnej pracy harcerskiej, zawiadamia o tym Naczelnika Harcerzy, który przydziela go do odpowiedniej chorągwi harcerskiej.

9. Harcmistrz lub działacz z chwilą powrotu do czynnej pracy harcerskiej odzyskuje wszystkie prawa członka starszyny dopiero po umieszczeniu jego nazwiska

w rozkazie Naczelnika Harcerzy, w którym jest ogłaszana doroczna rejestracja członków starszyny.

10. W wypadku, gdy harcmistrz lub działacz znajdujący się w rezerwie nie wypełnia swych obowiązków (patrz pkt. 7) wówczas może być cofnięty stopień starszyny lub może być usunięty z Z. H. P.

Załącznik Nr 2 do Rozkazu Naczelnika Harcerzy L. 9 z dnia 10 maja 1938r. do pktu 1/13.

Wzory pieczęci używanych w Organizacji Harcerzy.

1. Pieczętki nogłkówe, podłużne, długości 70 mm:

Z. H. P.
Główna Kwatera Harcerzy

Z. H. P.
Komenda Chorągwi Harcerzy
w Warszawie

Z. H. P.
Komenda Hufca Harcerzy
w Żyrardowie (Chorągiew Mazowiecka)

Z. H. P.
Krag Starszoharcerski
w Krotoszynie (Chorągiew Wielkopolska)

Z. H. P.
Drużyna Harcerzy im. Henryka Dąbrowskiego
w Warszawie (Chorągiew Warszawska)

*) Z. H. P.
Gromada Zuchów „Dzielných Chłopców”
w Łomży (Chorągiew Białostocka)

2. Pieczętki okrągłe o średnicy 35 mm (lub male o średnicy 25 mm) z krzyżem harcerskim pośrodku:

Z. H. P. Główna Kwatera Harcerzy

Z. H. P. Komenda Chorągwi Harcerzy w Warszawie

Z. H. P. Hufiec Harcerzy w Żyrardowie

Z. H. P. Krag Starszoharcerski w Krotoszynie

Z. H. P. 5 Drużyna Harcerzy im. Henryka Dąbrowskiego w Warszawie.

Z. H. P. *) Gromada Zuchów „Dzielných Chłopców” w Łomży.

UWAGA: Gromady, drużyny i kregi używają tylko malej pieczętki okrągłej.

*) Nazwa „Gromada Zuchów” zostanie zmieniona na nazwę „Drużyna Zuchów”.

List Okólny Głównej Kwatery Harcerzy L. 37 z dnia 10 maja 1938 r.

1. Druki i książki obozowe.

Przypominam wszystkim kierownikom imprez obozowych i kursowych, iż obowiązują ich następujące drukki obozowe:

- Meldunek przedobozowy;
- Zwolenienie na zorganizowanie i prowadzenie obozu;
- Meldunek przybycia do obozu-kolonii, który wysyła się w dniu przybycia na oboz do:
 - Główny Kwatera Harcerzy,
 - najbliższego posterunku Policji Państwowej,
 - własnej komendy chorągwi harcerskiej,
 - komendy chorągwi harcerskiej, na której terenie drużyna obozuje.
- Raport pobozowy. (Powyższe druki obozowe można nabywać tylko w komendach chorągwi harcerskiej. Raport po-

obozowy, który się obecnie opracowuje, będzie do nabycia również w komendach chorągwi).

5) Komplet książek obozowych a mianowicie:

- Obozowa książka pracy;
- Książka kasowa;
- Książka inwentarzowa;
- Książka żywnościowa;
- Kwintariusz przychodowy;
- Blok rachunkowy.

(Powyższe książki obozowe nabywać można w C. K. D. H. oraz poszczególnych C. K. D. H.).

2. Adresy G. K. H. i komend chorągwi harcerskiej.

Główna Kwatera Harcerzy — Warszawa 1, Piusa XI 8 m. 2.

Białostocka Komenda Chorągwi — Białystok, Orlicz-Dressera 9.

... im bardziej praca jest indywidualna, tym jest silniejsza w swoich przejawach, im bardziej ludzie indywidualnie silni podadzą sobie ręce dla wspólnej pracy, tym bezpieczniejszy naród, który wojnę prowadzić musi i tym jest lepszy dla pracy zwycięskiej."

Gdańska Kom. Chor. — Gdańsk, Am Olivier Tor 2/4.
Kielecka Kom. Chor. — Kielec, skrzynka poczt. 196 (ka. Bandurskiego, Dom WF i PW).

Krakowska Kom. Chor. — Kraków, Lubelska 21.

Lubelska Kom. Chor. — Lublin, skrzynka poczt. 243

(Dom Żołnierza).

Lwowska Kom. Chor. — Lwów, Kurkowa 12.

Łódzka Kom. Chor. — Łódź, Kilińskiego 93 m. 14.

Mazowiecka Kom. Chor. — Warszawa 1, Łazienkowska 7.

Poleska Kom. Chor. — Brześć n. B., skrzynka poczt. 6.

Pomorska Kom. Chor. — Toruń, Mickiewicza 2/4, Dom Społeczny.

Radomska Kom. Chor. — Sienkiewicza 5.
Śląska Kom. Chor. — Katowice, Francuska 12 m. 3.
Warszawska Kom. Chor. — Warszawa 1, Łazienkowska 7.

Wielkopolska Kom. Chor. — Poznań, Waly Jana III 12 m. 7.

Wolyska Kom. Chor. — Równe, Kuratorium Okręgu Szkolnego.

Wilenska Kom. Chor. — Wilno, Ostrobramska 7.

Zagłębiowska Kom. Chor. — Sosnowiec, Żytnia 10.

Czuwaj!

Kier. Wydz. Organizacyjnego Szeł G. K. H.

(—) Stefan Zakrzewski hm. (—) Tadeusz Barwicki hm.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Sprawy Skarbowe.

Zwolnienie Związku Harcerstwa Polskiego od opłat stempelowych.

Naczelnictwo Z. H. P. podaje niżej do wiadomości okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 5.IV.1938 r. L. D. V. 9811/5/38 w sprawie zwolnienia od opłat stempelowych Z. H. P.

„Ministerstwo Skarbu Warszawa, dnia 5 kwietnia 1938 r. L. D. V. 9811/5/38.

Związek Harcerstwa Polskiego
zwolnienie od opłat stempelowych.

Do

wszystkich Iz Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach, urzędów opłat stempelowych oraz do tych urzędów skarbowych, którym poruczone wymiar opłat stempelowych.

Ministerstwo Skarbu stwierdza, że „Związek Harcerstwa Polskiego”, dopóki rządzi się statutem nadanym zarządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 1936 r. Monitor Polski Nr. 92, poz. 173 — jest zwolniony od opłat stempelowych w granicach, określonych w art. 16, 86 (ustępie ostatnim), 112 (punkcie 3), 120 (punktach 1 i 2), 139 (punkcie 1), 144 (punkcie 1), i 160 (punkcie 3 i ustępie ostatnim), ustawy o opłatach stempelowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64 z 1935 r., poz. 404).

Okólnik niniejszy nie zostanie ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

(—) Rosenkranz
Naczelnik Wydziału

Jednocześnie Naczelnictwo Z. H. P. zaznacza, iż w przypadku zawarcia przez Z. H. P. umowy sprzedaży nieruchomości Związek (bez względu na to, czy działa

jako sprzedawca, czy jako kupujący) jest całkowicie zwolniony od opłaty stempelowej; drugi kontrahent (jeśli nim nie jest zwolniony od opłaty stempelowej) jest w myśl art. 16 (ustęp 3 ostatni) obowiązany do uiszczenia połowy opłaty notarialnej.

We wszystkich wypadkach dotyczących spraw opłat stempelowych należy powoływać się na w. w. okólnik Ministerstwa Skarbu.

Walka z gruźlicą

Druhnny i Druhowie!

Wiele zła czyni wokół nas gruźlica, corocznie zbiera ofiary żniwo z młodych istot ludzkich. Wska się także do szeregów harcerskich, często zabierając z nich bardzo wartościowe jednostki.

Wypowiedzieć musimy jej nieublaganą walkę w imię prawa harcerskiego, nakazującego nam niesienie pomocy bliżniemu, nakaz ten tem mocniejszy być musi, jeżeli chodzi o nasze siostry harcerskie i braci harcerskie, członków naszej wielkiej rodziny harcerskiej.

Grono harcerów i harcerszy wystąpił z piekną myślą założenia sanatorium dla plucenia zagrożonych harcerów i harcerszy p. n. „Gniazdo Tatrzzańskie”. Umieszczono to „Gniazdo” w naszych niebotycznych Tatrach, w Kościelisku. W „Gnieździe” od zagłady chronić się mają młode piskletka harcerskie, aby wyrosły na silne postacie orły.

Pracujące już od kilku lat „Gniazdo Tatrzzańskie” z użytkiem dla społeczeństwa i harcerstwa nie posiada jeszcze własnego domu, musimy go wnieść wysiłkiem całej organizacji, wyposażyć, uczynić „Gniazdem” godnym imienia harcerskiego.

Zachęcam więc Was, Druhnny i Druhowie, do spełnienia dobrego uczynku harcerskiego, tym razem, wobec harcerów i harcerszy.

Zadajemy sobie dobrze sprawę z ciężkiej sytuacji gospodarczej, jaką wszyscy obecnie przeżywamy, mimo

... „treba mieć silną wolę i pewność siebie, a przyszłość jaśniejsza będzie, niż smutne nie-rzecz „dzisiaj”.

niej jednak, każda i każdy z Was, w miarę swoich nak-skronijszych nawet możliwości może zdobyć się na dobry uczynek harcerek — choćby minimalną ofiarę na „Gniazdo Tatrzańskie“.

Harcerstwo nie pozostanie głuche na wołanie o pomoc zwłaszcza, że to wołanie pochodzi od harcerek i harcerczy.

ś p. t.

MARIAN STUTZKE

podharcemistrz, nauczyciel

Odszedł na Wieczną Wartę

Cześć Jego pamięci.

Komenda
Pomorskiej Chorągwi Harcerczy

Harcerka i harcerz niesie pomoc bliźnim

Czy spełniłecie już dobry uczynek kupując znaczek na harcerczą walkę z gruźlicą?

Jedeli jeszcze nie, zwróćcie się bezwzględnie do Komendy Chorągwi po znaczki, nalepki i rozprzedawajcie je wszędzie!

Z funduszu w ten sposób zebranych prowadzone jest prewenterium harcercskie im. ś. p. hm. dr. Jadwigi Zienkiewiczówny

„GNIAZDO TATRZAŃSKIE“.

Spędzą znaczków na walkę z gruźlicą w harcercstwie, to okazja zrobienia indywidualnego lub zbiorowego (gromady, zastępy, drużyny, szeregowa, hufca, Chorągwi, K. P. H., Z. O., Kola Harcerczy z Czasów Walki o Niepodległość) dobrego uczynku.

Nie słowem, lecz czynem nieść pomoc!

Wszystkie harcarki i harcercze czytają pisma harcercskie.

„HARCERSTWO“ — organ Naczelnictwa Z. H. P., kwartalnik dla starszyny harcercskiej;

„WIADOMOŚCI URZĘDOWE“ — organ Naczelnictwa Z. H. P., miesięcznik dla wszystkich członków Z. H. P.;

„SKRZYDŁA“ — organ Głównej Kwatery Harcerek, dwutygodnik dla drużynowych i instruktorek;

„W KRĘGU WODZÓW“ — organ Głównej Kwatery Harcerczy, dwutygodnik dla drużynowych;

„SKAŁY“ — dwutygodnik dla starszej młodzieży harcercskiej;

„NA TROPIE“ — dwutygodnik dla młodzieży harcercskiej;

„ZUCH“ — dwutygodnik dla gromad zachowczych;

„BRZASK“ — miesięcznik dyskusyjno kulturalno-społeczny dla instruktorów i instruktoerek oraz starszego harcercstwa.

Tylko ten, kto stale czytuje pisma, ma nowe pomysły do pracy i wie, co się w harcercstwie dzieje.

„Póki imię Polski nie zniknie na świecie, póki jedno serce polskie na ziemi błądzące, póki nie zgaśnie serdeczna, wdzięczna pamięć o pierwszych żołnierzach swobodnej, niezależnej Polski.“

Wypoczynek letni.

Wakacje letnie powinny spędzić słabowite harcarki i harcercze w „GNIEZDZIE TATRZAŃSKIM“ w Kościelisku koło Zakopanego.

Niezwykła okazja wzmocnienia sił dla słabowitów i wyczerpanych harcerek i harcerczy!

„GNIAZDO TATRZAŃSKIE“ jest uzdrowiskiem prowadzonym harcercską metodą leczniczą, stała pomoc lekarza, górskie powietrze i troskliwa opieka.

„GNIAZDO TATRZAŃSKIE“ czynne jest cały rok.

Utrzymanie w „GNIEZDZIE TATRZAŃSKIM“ kosztuje bardzo tanio, bo tylko zł. 3.— dziennie.

Zgłoszenia pisemne należy przesyłać bezpośrednio do kierownika „Gniazda Tatrzańskiego“, wraz z orzeczeniem lekarza.

Harcarki i Harcercze! „Gniazdo Tatrzańskie“ jest Waszą własnością, więc korzystajcie ze swego „Gniazda Tatrzańskiego“ i wysylajcie do niego na kurację naszą słabowitą młodzież.

Wydawnictwo harcercskie.

Przed wyjazdem na wakacje nie zapomnij zaopatrzyć się w nowości wydawnicze HARCERSKIEGO BIURA WYDAWNICZEGO „NA TROPIE“ — Warszawa, ul. Łazienkowska Nr. 7, konto w P. K. O. Nr. 62288.

Rocznica śmierci Patrona Z. H. P.

W dyskusjach na temat ideału wychowawczego harcercstwa oprzeć się trzeba na wskazaniach ideowych Marszałka Józefa Piłsudskiego

ułatwią ci to dwie książki harcercskie:

»Myśli niepodległe«

»Takiej Polski chce Józef Piłsudski«

Pierwsza do nabycia w C. K. D. H.

Warszawa, ul. Traugutta Nr. 2,

druga w Głównej Kwaterze Harcerczy

Warszawa, Łazienkowska Nr. 7.

Harcerz i Harcerka

— popierają —

sklep będący własnością

Związku Harcercstwa Polskiego

Centralną Komisję Dostaw Harcercskich

w WARSZAWIE, UL. TRAUGUTTA 2

oraz inne sklepy harcercskie.

Harcercz i Harcerka

kupuje tylko to przedmioty w innych sklepach, których niema w sklepach harcercskich!

Książki i przedmioty ekwipunku harcercskiego, obowozowego, narcarskiego, sportowego zamawiaj i kupuj w CENTRALNEJ KOMISJI DOSTAW HARCERSKICH w Warszawie

Popierając C.K.D.H.,
popierasz organizację!

Organizacja Harcerek Chorągiew Kielecka

PRACOWNIA TRYKOTARSKA
HUFGA RADOMSKIEGO

wykonuje:

Swetry szare przepisowe dla działycał
w cenie: I gatunek 12 — 16 zł

„ „ „ 10 — 14 „

Swetry instruktorskie bez rękawów
w cenie: I gatunek 7 — 8 „

„ „ „ 6 — 7 „

Skarpetki wełniane w cenie:

I gatunek 2,00 „

„ „ „ 1,80 „

Skarpetki przędzowe w cenie:

I gatunek 1,40 „

„ „ „ 0,90 „

Poza tym pracownia wyrabia trykotowe sukienki, kostiumy, płaszczki, kostiumy kąpielowe i t. p.

Obstalunki należy kierować na adres: Pracownia Trykotarska Hufca Radomskiego Harcerek — Radom, ul. Żeromskiego 30 (tel. 18-60).

Harcercskie Warsztaty Spółdzielcze Wytwórnia Czapek w Żyrardowie, plac woj. Sołtana Nr. 1

podają do wiadomości Druhen i Druhow oraz zachów i wszystkim członkom naszej organizacji, iż posiadają na składzie czapki harcercskie, szkolne, sportowe, narcarskie i berety (różne kolory), w wielkim wyborze, pierwszorzędny gatunku i wykonaniu po cenach bardzo niskich. Przy zbiorowych zamówieniach udzielamy RABATU Tanią i dobrą czapkę możecie otrzymać tylko w warsztacie harcercskim.

Druhny i druhowie, kupując czapkę w naszym warsztacie, popieracie spółdzielczość harcercską, likwidując w ten sposób bezrobocie wśród młodzieży harcercskiej.

Warsztaty Harcerek

Harcercski Warsztat Wyrabów Brzeszontowych

polca bardzo dobre i tanio

NAMIOTY — PLEKAKI od 10 zł.

ŚPIWORY

od tanich z nieimpregnowanego materiału do spania pod namiotem do najlichszych nieprzebuszczających wilgoci.

CHLEBAK I t. d.

Na żądanie wysylamy próbki i cenniki. Przy zamówieniach większych udzielamy rabatu.

Adres:

Komenda Mazowieckiej Chorągwi Harcerek
Warszawa, ul. 6-go Sierpnia Nr. 12
telefon 9.09-14 i 9.83-23.

**REFERAT FILMOWY DZIAŁU
PRASY I PROPAGANDY
NACZELNICTWA Z. H. P.**

zawiadamia, że harcerskie filmy staniały!

Gdy chcecie zdobyć pieniądze na akcję letnią, urządzajcie pokazy filmów harcerskich!

Oplata uiszczona ryczałtem.

W a r s z a w a 1

ul. Górnośląska 16 m.26

WP. Muszalski Edward

Macie do wyboru:

- 1) Najaktualniejszy reportaż z Jamboree 1937 r. — p. t. „WSPOMNIENIA Z JAMBOREE” — długości 300 mtr., cena zł. 10.— za 1 dzień wyświetlania.
- 2) Obraz życia harcerek na obozie letnim — p. t. „LATO LEŚNYCH DZIEWCZĄT” — długości 300 mtr. — cena zł. 10.— za 1 dzień wyświetlania.
- 3) Przegląd prac harcerskich na morzu („Zawisza Czarny”), lądzie (Harcerskie Ochotnicze Drużyny Robocze”) i w powietrzu (szybowce) — p. t. „NA HARCERSKIM FRONCIE” — długości 300 mtr. — cena zł. 8.— za 1 dzień wyświetlania.
- 4) Reportaż z Jubileuszowego Zlotu Harcerstwa Polskiego w Spale 1935 r. — p. t. „Z MIASTA MŁODOŚCI” — długości 300 mtr. — cena zł. 8.— za 1 dzień wyświetlania.
- 5) Obrazki z harcerskiego obozu narciarskiego w górach — p. t. „HARCERZE NA SNIEGU” — długości 280 mtr. — cena zł. 6.— za 1 dzień wyświetlania.
- 6) Reportaż z instruktorskiego obozu nad jeziorem Wigry (Suwalszczyzna) — p. t. „LESNE HARCE” — długości 300 mtr. — cena zł. 6.— za 1 dzień wyświetlania.

Czas wyświetlania filmów długości 300 mtr. wynosi — 13-14 minut.

Filmy nasze, (które wysyłamy za zaliczeniem pocztowym), należy zamawiać pod adresem:

**Referat Filmowy Naczelnictwa
Związku Harcerstwa Polskiego
Warszawa, ul. Łazienkowska Nr. 7.**

Przesyłka na koszt zamawiającego.

Prenumerata roczna 2 zł., numer pojedynczy 20 gr. Konto P.K.O. 1550.
Ceny ogłoszeń str. 150, 1/2 str. 80 zł., 1/4 str. 50 zł., 1/8 str. 25 zł.

Wydawca „Wiadomości Urzędowych”: Naczelnictwo Z.H.P. w osobie Mgr. JÓZEFA SOSNOWSKIEGO

Druk. „LECH”. Warszawa, Koszykowa 33, telef. 8.90-66.